

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Bilag 5.

ST. ANDREAS KOLLEGIETS
LATIN- OG REALSKOLE

VED

CHARLOTTENLUND.

MEDDELELSER OM SKOLEAARET

1901 — 1902.

KØBENHAVN.

TRYKT HOS Wm V. MOHN.

1902.

ST. ANDREAS KOLLEGIETS
LATIN- OG REALSKOLE

VED

CHARLOTTENLUND.

MEDDELELSER OM SKOLEAARET

1901 – 1902.

KØBENHAVN.

TRYKT HOS Wm V. MOHN.

1902.

Spredte Bemærkninger om de klassiske Sprog i Skolen.

I den Kamp, der staar om Skolen og dens Reform, kommer de stridende Parter idelig tilbage til Spørgsmaalet om Græskens og Latinens Betydning som Dannelsesmiddel. Derfor maa den, der ønsker at indtage en klar og forsvarlig Holdning i Sagen, først og fremmest skaffe sig en tydelig Forestilling om, hvad der forstaaes ved Dannelse, naar denne betegnes som Maalet for den lærde Skole.

Det er indlysende, at Ordet Dannelse her ikke rummer alt det, som det ellers kan betegne. Den lærde Skole kan ikke tilsigte en fuldstændig Uddannelse i noget enkelt Fag, endsige i alle; det kan vistnok endogsaa hævdes, at dens nærmeste Øjemed egentlig slet ikke er Fyldning, men kun Formning. Fastholdes dette, saa bortfalder enhver Vanskelighed ved Forklaringen af, hvad der i denne Sammenhæng maa lægges i Ordet Dannelse; det er da at forstaa som en ved alsidig og grundig Bearbejdelse af Aandsvernerne vunden Færdighed i at bruge dem i det Omfang og med den Sikkerhed, som Begavelsens Maa! hos den enkelte overhovedet gør opnaaelig. Uagtet man risikerer at blive udlet, naar man nu om Stunder tager Udtrykket »formal«
Dannelse i Munden, saa er og bliver det dog sandt, at det netop er denne Art af dannende Paavirkning,

som Latinskolen skal og maa byde sine Disciple, saafremt den ikke vil svigte sin Opgave: at tage de unge saaledes under Behandling, at de som modne Mænd kan staa som Kulturmennesker i Ordets fineste Betydning. Latinskolen skal frem for alt fremstille Arbejdskræfter, skærpe Forstanden, selvstændiggøre Dømmekraften, styrke Hukommelsen og desuden, hvad mange maaske vil nægte eller dog betragte som Skolen mere uvedkommende, give Viljen Fasthed i Retning af de almindelige Kulturopgaver. Det turde være hævet over enhver Tvivl, at jo flere saadanne Opgaver der for Eftertiden bliver at løse for os, desto vigtigere er det, at de højere Skoler giver dem, hvem Løsningen nærmest vil tilfalde, en saadan Aandsuddannelse, at de kan møde til Arbejdet med Evne til at optage meget Erkendelsesstof i sig og til at tumle med det paa en for alle Parter fordelagtig Maade. Dette udretter imidlertid netop den »formale«
Dannelse, der sætter Menneskeanden i Stand til hurtigt og let og grundigt at optage og anvende real Viden i stort Omfang.

Det er altsaa ikke Fagdannelse, den lærde Skole skal tilstræbe. Endnu mindre er det »Mødedannelse«. Derimod kan det, for at bruge et af de i Striden om Skolen mest benyttede Slagord, med fuld Føje siges, at Skolens Bestræbelser skal være rettede paa at gøre sine Disciple dygtige for det »praktiske Liv«; kun bør denne Dygtighed ikke opfattes saaledes, at den til enhver Tid falder sammen med Publikums ofte umulige og uberettede Krav, men skal tænkes som en saadan, der gør den unge Student rede til med Held og Udbytte at give sig i Kast med det Livsarbejde, han mener at burde vælge. Men denne Dygtighed, der er Betingelse for at blive til noget i det praktiske Liv, opnaas netop ved den Gennempløjning af Aandens Muldjord, der under stramt Arbejde og Udfoldelse af alle Sjælens Kræfter er det væsentlige ved

den »formale« Dannelsesmetode. Ikke desto mindre bør det her staa som indrømmet, at der vistnok gives Lærere, der bringer denne Dannelse i ondt Rygte ved at betjene sig af Uddannelsesfagene paa en Maade, at deres Undervisning bliver en Parodi paa den altid sande Sætning: *non scholae, sed vitae discimus*. Saadanne Lærere, der ikke sjældent er lærde Mænd, men alt andet end Pædagoger, kan dog ikke berettigede til en nedsættende Dom om selve Metoden; her som overalt maa Tingen bedømmes efter sit Væsen og ikke efter det Misbrug, den er udsat for.

Dersom det, der her er sagt om den »formale« Side af den lærde Skoles Opgave, fastholdtes af alle, i alt Fald som en ret betydelig Sandhed, saa vilde det vist falde lettere at forene de mange afvigende Anskuelser om Reformen. Alle vilde da være enige om, at Kravene til Skolen maa stilles efter Maksimen: *non multa, sed multum*; en Udtalelse som den, at det i Fremtidens højere Skole mere vil komme an paa Tilegnelsen af »Evner« end »Kundskaber«, vilde ikke blive tagen til Indtægt for Indførelse af mange Timer i Sløjd — dennes Nytte iøvrigt ufortalt —, men for de Fag, der er de mest tankevækkende; andre Udtalelser derimod, som f. Eks. den, at det i vort Samfund ikke mere kommer an paa »Lærdom«, vilde bestemt blive benægtede ud fra den sikre Opfattelse af, at det til enhver Tid og ikke mindst i saadanne Tider, der bringer megen ny Erfaringsandhed for Dagen, er nødvendigt for alle Lande at eje muligt mange, der er i Stand til at indsamle Lærdom og meddele den til deres Medmennesker. Der vilde komme en roligere, mindre hæsblæsende og mere sikker Gang i Udviklingen. Som Forholdet nu er, faar man Indtrykket af, at, hvilken Reform der end vil blive gennemført, den dog ikke vil komme til at tilfredsstille, netop fordi der er Uenighed om eller maaske endog Blindhed for det, der er Latinskolens nærmeste og vigtigste Maal. En Reform, der

forsømmer Hensynet hertil, kan aldrig berolige; tidlig eller silde vil det vise sig, at hvad der i Retning af Oplysning er vundet i Bredde, er tabt i Højde og Dybde. Og dog er Højden og Dybden just det, som det her mest kommer an paa, saa sandt som den højere Skole ikke tør lade sig nøje med at befordre populær Kundskab.

Efter disse indledende Bemærkninger skal der nu i Korthed gøres Rede for Indvendingerne mod de klassiske Sprog i Skolen.

Som Middel til Erhvervelsen af den omtalte »formale« Udvikling af Aandsevnerne hos de unge er Beskæftigelsen med Oldsprogene, Græsk og Latin, hidtil bleven anset, og der findes utvivlsomt endnu mange stille i Landet, for hvem disse to Sprog ikke har ophørt at staa som ganske væsentlige, ja uundværlige Dannelsesmidler i den lærde Skole. Fra mange Sider føres der imidlertid baade hjemme og ude højroset Tale mod Græskens og Latinens nuværende Stilling ved Undervisningen, og de Anker, der fremføres, udledes dels fra andre Fag, sammenlignede med de gamle Sprog, dels fra disse selv. Indvendingerne er altsaa baade indirekte og direkte.

I første Henseende gøres der navnlig to Ting gældende: dels at der i vore Dage stilles ganske andre Krav til den lærde Skole end de, der fyldestgøres ved Studiet af Græsk og Latin, dels at Systemet med de gamle Sprog i samme eller næsten samme Omfang som hidtil fører til Forsømmelse af Modersmaalet. Der siges, at Hensynet til de Kundskaber, det praktiske Liv nu kræver, maa fælde eller dog betydelig indskrænke Græskens og Latinens. Skolen maa allerførst byde de unge det, som der nødvendigvis maa til, for at de kan faa en rigtig Forestilling om Nutids-

livet og blive egnede til at være med i dette. Som Udviklingen nu en Gang er bleven, foregaar der nu om Stunder i Samfundet en Mængde aandeligt Arbejde, der staar paa Højde med hvilket som helst Universitetsfag, uden at det dog forudsætter nogen Berøring med den fra Hellas og Rom overleverede Kultur. Selv om det ogsaa indrømmes, at Oldtidskulturen stod overordentlig højt, hvad den uden al Tvivl gjorde, saa bliver det dog ikke mindre sandt, at der siden den klassiske Tids Ophør er skabt andre Kulturværker, der har samme Værdi og med lige saa stor Ret kan lægges til Grund for Uddannelsen. Der er desuden ingen Mening i at anvende en saa stor Del af den kostbare Ungdomstid paa Tilegnelse af et Par døde Sprog og saa, hvad der bliver Følgen, samtidig forsømme Modersmaalet, der dog er det Sprog, vi skal leve i og gennem hvilket de fleste af os vil komme til at udfolde deres Livsvirksomhed. — Dermed skal det ad indirekte Vej være godtgjort, at vi helt eller delvis bør opgive Oldsprogene i Skolen.

Vigtigere er naturligvis de direkte Angreb, der samler sig i Forsøget paa at bevise, at Græsk og Latin slet ikke er det udmærkede, uerstattelige Dannelsesmiddel, man har udgivet dem for at være. I saa Henseende henvises til det Afguderi, som gamle og ny Humanister har gjort sig skyldige i over for de klassiske Sprog, og til de mange Overdrivelser, der i visse Perioder skal have gjort Latin-skolen lige saa fordærvelig for Disciple som for Lærere. Hvad kan det nytte, siges der, at lade unge Mennesker sysle med de gamle Folkefærds Litteratur? De kommer jo dog aldrig saaledes ind i den antikke Aand, at de faar virkelig Nytte deraf. Tilmed er de Sprog, der her er Tale om, — her tænkes særlig paa Græsk, — saa svære, at Arbejdet næsten helt gaar op i at terpe Grammatik og Syntaks igennem. Saa vanskelig skal endog Latinen være,

at Alexander Kjelland ofrer Halvdelen af en Roman — »Gift« — paa at fortælle om, hvorledes den førte til Hjernebetændelse og Død for »lille Marius«. Og hvad indvindes der saa ved det byrdefulde Arbejde, ved de mange »døde Ord om døde Ting«? Ingen virkelig Nytte. Udbyttet er det, at Hukommelsen paa Bekostning af Tænkning og Fantasi bliver fyldt med en Mængde ganske unyttige Former og Regler, at der drysses Støv paa Aanden, saa at den bliver sløvet for det levende Livs virkelige, nærværende Forhold, og saa — hvad der for nogle synes at være af aldeles afgørende Betydning — at den unge Latiner, der har været indelukket i en Arena for udsøgt Lærdom og Sagkundskab, bliver utaaelig aristokratisk — vigtig af sin privilegerede Viden, hvad der ikke kan andet end være af det onde i en demokratisk Tidsalder. Kan Græsk og Latin endelig absolut ikke undværes, for Latinens Vedkommende i den videnskabelige Kontinuitets Interesse, saa bør de derfor i hvert Fald ikke taales i Skolen mere end højst nødvendigt; og hvis Gengivelser paa Modersmaalet af de klassiske Værker kan erstatte Originalerne, saa bør de foretrækkes.

Saaledes lyder i det væsentlige Tidens Tale mod Græsk og Latin i Skolen.

Til disse Angreb gælder det om at tage Stilling. Det er om at gøre at finde det rette Svar paa hver enkelt Indvending, for at man, i hvert Fald over for sig selv, kan staa med en velbegrunder og klar Mening. Det er indlysende, at man maa gaa til Undersøgelsen uden blind Fordom, uden Ensidighed hverken i den ene eller den anden Retning. Enhver skylder Sandheden og sig selv at have et aabent Hjerte for alt det, der er godt, selv om det er nyt, men ogsaa at holde det gamle i Ære, saa længe det virkelig fortjener det. Der maa være god Vilje til Stede til at se Fejl og Mangler, hvor de saa er; men man

skal ogsaa være maadeholden i Mistro saavel som i Tillid. Ingen Sag er tjent hverken med Overdrivelser eller med Fortielser. Ud fra disse ledende Grundsætninger skal der i det følgende forsøges paa en Besvarelse af de gjorte Indvendinger, især af den, der gaar ud paa at godtgøre, at Studiet af de klassiske Sprog i Skolen ingen virkelig Nytte gør.

*

*

*

At Livet omkring os, det praktiske Liv, i vore Dage forløber under andre Former end i fordums Tider, hvem ser ikke det? Men taler man om dette praktiske Livs Krav, saa kan der her, hvor Talen er om Skolen, billigvis ikke menes andre end de, der med Føje kan stilles til Skolen, og disse er paa ingen Maade de samme som Livets Krav slet og ret. Det er af overmaade stor Vigtighed at se dette. Naar det i det foregaaende er bleven fremhævet, at Skolens nærmeste Maal ikke kan være Fagdannelse, saa vil det med andre Ord sige, at den lærde Skole kun inden for ret snævre Grænser er i Stand til at meddele sine Disciple de positive Kundskaber og Evner, som det senere Liv i stort Omfang vil kræve. Den er ikke i Stand til mere og bør ikke sættes i Stand til at give et større Maal af positive Kundskaber; thi er der eet Punkt, hvor vistnok alle er enige om, at der trænges til Reform, saa er det sikkert Overbebyrdelsen med positivt Lærestof. Det praktiske Livs Krav! Maa der ikke, førend der tænkes paa at fyldestgøre disse, spørges: Hvem stiller de Krav? Med hvilken Ret gøres de gældende over for Skolen? Er det til Slægtens intellektuelle Fremme, til Forøgelse af den aandelige Kapacitet i Livet, de stilles, eller er det blot i Erhvervslivets Navn, de søges gjort gældende? Dette sidste Spørgsmaal er ikke ørkesløst, idet sikkert mange Forældre, som skriger op mod de klassiske Sprog, hovedsagelig ledes af Hensyn

til, hvad der hurtigst muligt kan sætte deres Born i Stand til at tjene Penge. Men at indrette den lærde Skole efter saadanne »Krav«, vilde utvivlsomt føre til spidsborgerlig Halvdannelse og sænke hele Aandslivets Niveau. Dette er af den mest indgribende Betydning, og derfor bør de, hvem Aandslivets højeste Udfoldelse ligger paa Hjerte, frem for alt stille sig det Spørgsmaal med Hensyn til de saakaldte »Krav«, som det praktiske Liv nu siges at stille: Er det saadanne Krav, som Skolens Mænd i den højeste Kulturs Interesse har at bøje sig for, eller ikke meget mere saadanne, som de i samme Kulturs Navn har at ignorere? — Hvad dernæst den dobbelte Indvending angaar, at der i vore Dage udføres en Mængde aandeligt Arbejde, der ikke har sin Forudsætning i Kendskab til de gamle Sprog, og at disse som Dannelsesmiddel maa kunne erstattes af andet, saa kan der herpaa under eet svares følgende: Selv om det kan siges, og det kan det uden al Tvivl, at ikke alle i deres Fag kommer til at bruge Græsk og Latin, saa er det dermed endnu ikke givet, at de bør undvære disse Sprogs udviklende Indflydelse, forudsat, at de gamle Sprog har en saadan, hvad der nedenfor skal omtales; og endnu mindre beviser det omtalte Forhold noget, saafremt det viser sig, at der ikke findes noget bedre formalt Dannelsesmiddel end Oldsprogene; thi i saa Fald tør den, der senere i Livet skal staa som universitetsdannet, ikke undvære dem, uanset om han i sit Fag umiddelbart faar Brug for dem eller ej. Om der nu i Virkeligheden er andre formale Dannelsesmidler til, der kan stilles ved Siden af og erstatte de klassiske Sprog, er mere end tvivlsomt; det er i hvert Fald endnu ikke bevist, idet der jo hidtil ikke er anstillet tilstrækkelige og tilforladelige Prøver med andre. De Grunde, der anføres for, at hverken Matematik eller Naturvidenskab eller moderne Fremmedsprog kan erstatte Græsk og Latin, synes aldeles afgørende. Men vort Modersmaal kan

det heller ikke. Saa meget end en stakkels Dansklærer maa ønske, at Modersmaalet faar flere Timer, saa lidt tør han haabe, at han med dem kan opnaa, hvad han opnaar med de gamle Sprog. Modersmaalet som kendt Sprog lærer os ikke Grammatik, hvad der netop skal til for at udvide Tænkeevnen og skærpe den logiske Sans. Sammenlignes vort formfattede Sprog med det, der siden skal siges om Oldsprogene som syntaktisk rigt udviklede Bøjningssprog, saa vil Sammenligningen vise, at det ikke er det praktiske, moderne, men det gamle og fornørlige Sprog, der ægger til Tænkning ved at anskuelliggøre Tanken; og dog er det just Evnen til at tænke og logisk at ordne sine Forestillinger og Tanker, hvorved et Menneske ude i Livet er i Stand til at finde sig til Rette og udfylde sin Plads. Herom mere nedenfor. -- Hvad saa endelig Dygtighed og Sikkerhed i Brugen af Modersmaalet angaar, saa er det ganske sikkert, at den bør være et Hovedformaal for den lærde Skoles Stræben; men at netop for Modersmaalets Skyld Studiet af de klassiske Sprog snarere bør fremmes end hemmes, det vil ligeledes i det følgende de mest kompetente Domnere belære os om.

Vi kommer saa til de direkte Angreb paa Oldsprogene som Dannelsesmiddel og Skolefag. Naar der i saa Henseende henvises til, at Græsk og Latin til visse Tider er bleven forgudet af Filologerne, saa skal det her slet ikke nægtes, at det er sket, og at det naturligvis var forkert. Værst har dette dog været for selve de gamle Sprog; thi lige saavel som man kan ødelægge et Menneske eller et Samfund af Mennesker ved overdreven Lovprisning, saaledes er det ogsaa en Bjørnetjeneste mod den Sag, man kæmper for, at tillægge den mere Værd end den

i Virkelighed har. Det hævner sig overhovedet altid at synde mod Sandheden, hvad enten det sker ved at trække fra eller lægge til. Oldsprogene bør ikke forgudes, navnlig fordi de slet ikke behøver det; men mellem at forgude dem og forsømme dem gives der dog vel en fornuftig Mellemsvej. -- Siges det saa, at de to Sprog dog ikke fører Eleven fuldkommen ind i Oldtidens Aand, saa er det dog vist meget tvivlsomt, om denne Indvending har nogen rigtig Beviskraft, eftersom jo al aandelig Tilegnelse er større eller mindre og aldrig fuldkommen. Fører maaske Matematikken og Naturvidenskaberne og de moderne Sprog som Skolefag fuldkommen ind i disse Videnskabers Aand? Det gør de sikkert ikke. Det er ej heller deres Maal. De har kun at forsyne Disciplene med den nødvendige Fordannelse, saa de senere, om det bliver nødvendigt, grundigt kan sætte sig ind i disse Fag paa Universitetet. Paa samme Maade kan og skal Latinskolen ikke gøre sine Disciple til lærde Filologer, men blot, ved Hjælp af Græsk og Latin, skaffe dem den fornødne Uddannelse, saa de senere med Dygtighed kan tage fat paa de Opgaver, der venter dem, det være sig ved Universitetet eller andensteds. Hvad Vanskeligheden ved at lære Græsk og Latin angaar, saa er den slet ikke saa stor, hvad de, der er Lærere i disse Sprog, — og det er dog nærmest dem, der kan skønne herom, — vistnok vil indrømme. Anvendes Skoletimerne paa rette Maade til Indøvelse af Former, og støttes Forstaaelsen af den græske og latinske Sætning ved megen Oversættelse frem og tilbage mellem Modersmaalet og det fremmede Sprog, saa vil jævnt begavede og flittige Disciple allerede i det første Aar naa til at beherske det elementære. Og, vel at mærke, det behøver ikke at være en Flid, der fører til Besvimelser i Skolen eller til Hjernebetændelse og Død. Hvor vilde vi overhovedet komme hen, naar vi tog den Art Indvendinger alvorlig? Jeg erin-

drer et Tilfælde, i hvilket en ung Mand, der havde givet sig meget af med Matematik og Musikteori, fik Hjernebetændelse; var det nu et Bevis for, at man i Almindelighed skal tage sig i Agt for de to Videnskaber, selv forudsat, at Sygdommen her havde sin medvirkende Aarsag i forceret Studium? — Noget ganske lignende kan siges til det, at de klassiske Sprog skal gøre Disciplen vigtig; vigtig kan han saamænd blive ved hvilken som helst Videnskab, naar han føler, det lykkes ham at tilegne sig den. —

Paa det hidtil anførte kan der altsaa ikke støttes noget Angreb paa de klassiske Sprog. Endnu er det ikke paavist, at de kun bør medtages ved Undervisningen i det Omfang, der er ubetinget nødvendigt, for at de videnskabelige Resultater, der nu en Gang foreligger paa gamle Sprog, ikke skal være en død Kapital for Efterverdenen. Det er endnu ikke bevist, at vi ikke trænger til mere end at have de klassiske Forfatteres Værker foreliggende i udmærkede Oversættelser. Men maaske føres Dødsstødet mod Græsk og Latin ved den Indvending, der endnu skal omtales, den nemlig, at de ingen rigtig Nytte gør, at de som »formalt«
Dannelsesmiddel ikke holder, hvad de lover. Dette er unægtelig den sværeste Beskyldning, der derfor ogsaa maa besvares udførligst.

Prof. Kromann siger i sin Bog »Om Maal og Midler for den højere Skoleundervisning« Side 47: »Vi (Nutidsmennesker) have, som vore Digtere daglig fortælle os, Følelser, Stemninger, Ønsker, Luner og Lyster nok: vi kunne drømme og fantasere, saa at hver anden, tredje af os selv kunde blive en næsten passabel Digter, om det skulde være. Men ordne alt det brogede Virvar, det formaa vi ikke. Vi kunne saa at sige slet ikke tænke.« Der er meget sandt i dette. Men netop det at kunne tænke læres gennem de klassiske Sprog, og derfor bør de ikke forsvinde fra Skolen, hvad der vil frengaa af det

følgende; de Eksempler, der skal anføres, er af tekniske Grunde udelukkende latinske, men lignende vilde ogsaa kunne tages fra det græske Sprog.

Hvad der i Latin nøder Disciplen til Eftertanke og derfor øver ham i at tænke, er, til at begynde med, den skarpe Udprægning af Kasus og disses Anvendelse. Over for den rige Mangfoldighed i Substantivets Bøjning paa Latin, f. Eks. *homō, hominīs, hominī, hominem, hominē*, af hvilke hver enkelt Form svarer til et eget Tankeforhold, har vi i Dansk kun to Former, f. Eks. Mennesket, Menneskets. Dette faar sin Betydning for Disciplens Tænkning, naar han skal til at oversætte. Ved Oversættelsen fra Latin maa han ved hver af de fem forskellige Former i Ental og Flertal læse et andet Forhold ud af dem og altsaa selv i Tanken sætte Begreberne i et af disse forskellige Forhold; ved Oversættelsen til Latin maa han først gøre sig det rigtige Forhold i Begreberne klart, før han er i Stand til at vælge den rigtige Form. Er nu ikke denne Syslen med Former og Begreber et udmærket Middel til at lære at tænke meget og korrekt? Man kræver nu til Dags, at Undervisningen skal lokke Tankerne frem ved Hjælp af Anskuelsen, men det gør jo netop det latinske Substantiv ved sine bestemte, betydningsfulde og anskuelige Kasusendelser.

Et ganske lignende Resultat kommer vi til ved Betragtningen af følgende Eksempler. Hvor forskellige er ikke de reale Forhold og de Tankeforhold, der udtrykkes i disse tre Sætninger: »Denne Mand er min Fader«, »Denne Bog tilhører min Fader« og »Han ser min Fader«.*)

*) Ganske vist har Hr. Adjunkt H. G. Wiwel i sin Bog »Synspunkter for dansk Sproglære« udtalt den mærkelige Sætning: »Det er saa langt fra, at der for den naturlige Følelse i vort Sprog er nogen Rest tilbage af de forskellige aandelige Fornemmelser, der i sin Tid ledsagede Hensyns- og Genstandsformerne, at tværtimod hine

Grækeren og Latineren udtrykker da ogsaa det tredobbelte Forhold, i hvilket Begrebet »Fader« her staar ved tre forskellige Former »Hic vir est pater meus«, »Hic liber est patris mei« og »videt patrem meum«. At Manden og Faderen er identiske, udtrykkes og fremstilles anskueligt ved, at begge Ord faar den Endelse, som kun Nominativ har »Hic vir est pater meus«; at derimod det at »tilhøre« Faderen er noget ganske andet og tillige et mindre umiddelbart Forhold end det at »se« Faderen, — hvilket sidste jo er en Virksomhed, der direkte gaar ud over Faderen, — betegnes atter ved, at Ordet Fader faar to ny, indbyrdes forskellige Endelser: *patris* og *patrem*. Dette er aldeles fortræffeligt til Vækkelse og Ordning af Disciplens Tanker, eftersom Betegnelserne, der jo skal være Udtryk for Begreberne, her staar saa klare og utvetydige som muligt. Langt mindre klare er Betegnelserne aabenbart i Dansk, eftersom de tilsvarende danske Sætninger i alle tre Tilfælde uden Forskel kun sætter Ordet »Fader«, uagtet det kommer til at staa i saa forskellige Forhold, som Ligheds-, Eje- og Genstandsforholdene i Virkeligheden er. Sammenligningen mellem Oldsproget og vort Modersmaal afnøder da den Tilstaaelse, at det første langt tydeligere betegner, hvad Disciplen under Læsningen skal tænke, end vort Sprog formaar det, og at tillige Oversættelsen fra Dansk til Latin tvinger Disciplen til først i Tanken at lægge sig Sætningsindholdet og Sætningsdelenes hele indbyrdes Forhold til Rette, for at han kan finde det rigtige Formudtryk. I denne Sammenhæng

Fornemmelser maa antages at være forsvundne, før de sidste Former forsvandt.« Men herpaa giver Kr. Mikkelsen i sin nylig (Maj 1902) udkomne lille Bog »Om det ny System i den danske Sproglære« det fortræffelige Svar: »Dette benægter jeg helt og holdent. Naar vi siger »Manden er Smed« eller »Jeg gav Hesten Havre«, har vi ganske de samme »aandelige Fornemmelser«, som vore Forfædre havde for 1000 Aar siden.«

er det anbragt at henvise til, hvor langt vort Sprog i meget er fjernet fra Nøjagtighed i Udtryksmaaden. Det staar i saa Henseende ikke blot tilbage for Latin, men ogsaa for Tysk. Medens nemlig Dansk i de tre nævnte Sætninger kun ved Verbet — »er«, »tilhører«, »ser« — udtrykker det Forhold, Begreberne staar i til hinanden, gengives det i Tysk, tildels i alt Fald, ved Bøjningsendelser — »Dieser Mann ist mein Vater«, »Er sieht meinen Vater«. Men Latinen yder dog det fuldkomneste, idet Oversættelsen af samme tre Sætninger hver Gang kræver en særegen Endelse ikke blot for Ejestedordet, men ogsaa for Navneordet. At dette nu er til Fordel for den unge Discipel, fremgaar ikke alene af, at Ligheds-, Eje- og Genstandsforholdets Opfattelse overhovedet er nødvendig for Tanken, men ogsaa af den Usikkerhed, som ikke faa Disciple tilkendegiver, saa ofte de skal udtrykke Forskellen mellem det dativiske og det akkusativiske i Sprog, som kræver denne Forskel udtrykt, f. Eks. i Tysk, hvor det hedder »ich nahe *dir*« men »ich fange *dich*«, svarende til Latinens »*appropinquo tibi* (= *ad te*)« men »*capio te*«. De føler ikke Forskellen og har ikke lært at tænke den, fordi Navneordets eller her Stedordets Form ikke udtrykker den paa Dansk, hvor man baade siger »jeg nærmer mig dig« og »jeg fanger dig«. At vi i vort Sprog paa Grund af manglende Bøjningsendelser savner et Middel til at indskærpe Identiteten tilstrækkeligt, ses af, at Konstruktioner som »det er *os*«, »der er *dem*«, som . . .« er bleven mulige hos os. Saadanne Ordforbindelser strider mod Tanken, idet Kopula angiver Lighed, medens Kasus tyder paa Hensyns- eller Genstandsforhold. Saadant er ikke muligt paa Latin, der ved sine skarpt adskilte Former muliggør det logiske Udtryk og derved bevarer den logiske Tanke. Netop fordi dette sidste er Tilfældet, er den latinske Sætning udmærket Øvelsesstof for den unge Hjerne, og af samme Grund burde Latinen som Skolefag fremmes i

samme Maalestok, i hvilken de moderne Sprog mere og mere mister, hvad de endnu ejer af Forskelle, og derved formindsker deres Evne til uden Tvetydighed at blive Udtryk for Tanker. Herved tænkes ikke mindst paa Engelsk.

Ogsaa den latinske Moduslære er egnet til at skærpe Disciplens Evne til at tænke. Blandt de mange Ejendommeligheder ved Latinen, som der i saa Henseende kunde henvises til, skal der her anføres nogle ganske faa. Hvilken Klarhed i Tanken giver saaledes ikke den Nøjagtighed, med hvilken Latineren kræver, at, hvad der er samtidigt med det i Hovedsætningen indeholdte, ogsaa bliver udtrykt i Samtidighedsform: »*Romani moesti — crederes* (dengang) *victos — redeunt* (historisk Nutidsform) *in castra*«. Den indskudte Sætning »*crederes victos*« oversættes paa Dansk med »man skulde have troet«, og paa Tysk med »man hätte glauben sollen«, som om dette havde kunnet ske, førend man saa Romerne vende tilbage til Lejren, medens Meningen dog aabenbart er den, at angive, hvad et Øjenvidne kunde have ment samtidig med Romernes Tilbagegang. Fremdeles: »*Sequani absentis Ariovisti crudelitatem, velut si coram adesset, horrebant*«. Hvor forvirrende for det rigtige Tankeforhold er her ikke vort »som om han personlig havde været til Stede«, »als wenn er persönlich zugegen gewesen wäre«; dette Plusquamperfektum vilde være logisk, i Fald det, der indgød Sequanerne Rædsel, var Tanken paa en i Forvejen udstaaet Pine, men her er det jo netop Forestillingen om Ariovist som samtidig nærværende, det kommer an paa, hvad den latinske Sætning ogsaa ganske rigtig udtrykker ved Imperfektum. — En anden Fordel for Tanken i den latinske Moduslære er den Strenghed, med hvilken der kræves, at den virkelig mente Tid og ikke en anden kommer til Udtryk, medens Nutidssprogene slet ikke iagt-

tager dette, men f. Eks. ofte sætter Præsens eller Perfekt, hvor der tænkes paa noget fremtidigt, saaledes i »Jeg kommer i Morgen«, »Jeg agter at køre en Tur, naar jeg har spist«. En Virkning af dette Latinens Fortrin er, at det langt bedre end Modersmaalet kan bibringe Disciplen Tidernes Brug. — Hvor vigtigt det saa fremdeles er baade for Tanke og sproglig Fremstilling, at det af selve Sætningen med Tydelighed fremgaar, om et Udsagn er den talende Persons eller en andens, er vel indlysende. Men ogsaa her har Latinen med sin faste Regel om Konjunktiv og *consecutio temporum* i alle Sætninger med indre Afhængighed uforlignelig større Gennemsigtighed end de nyere Sprog. Læser vi en Sætning som denne »Drengen græd, fordi hans Moder var død«, saa kan vi simpelthen ikke se paa den, hvem det er, der angiver Grunden, om det er Drengen selv eller den, der fortæller om ham, at han græd; men læser vi Sætningen paa Latin *puer flevit, quia mater sua mortua esset*, saa er det ikke mere muligt at opfatte Bisætningen anderledes end som Drengens egen Tanke; og læser vi *puer flevit, quia mater ejus mortua erat*, saa er det lige saa indlysende, at nu er det ikke længer Drengen, der angiver Grunden. Hvis man nu vilde sige, at dog i det mindste Tysk her har samme Tydelighed som Latin, idet de to Sætninger »Der Knabe weinte, weil seine Mutter gestorben sei« og »D. K. w., weil seine Mutter gestorben war« er lige saa klare som de tilsvarende latinske, saa hævder alligevel det klassiske Sprog ogsaa her sit Fortrin, ikke blot fordi det i Tysken nu saa brugelige sei i Stedet for wære egentlig ikke nøje svarer til det virkelige, datidige Tidsforhold, men ogsaa fordi Tysk lige saa lidt som Dansk gør Forskellen i Mening kendelig ved Stedordet, medens Latinen ved Brugen af *sua* og *ejus* straks viser hen til den rette Mening.

Da der i det sidst nævnte Eksempel ogsaa er bleven Tale om det latinske Stedord, saa skal Besvarelsen af de direkte Angreb mod de klassiske Sprog som Dannelsesmiddel her slutte med et iøjnefaldende Bevis for, at Latin ligeledes her staar langt over Dansk i Retning af Klarhed. I Cæsars de bello Gallico I. 34 staar denne Sætning »*Si quid ipsi a Caesare opus esset, sese ad eum venturum fuisse; si quid ille se velit, illum ad se venire oportere*«. Denne Sætnings Indhold er ved første Gennemlæsning forstaaelig; men paa Dansk vil Forstaaeligheden kun kunne opnaas ved Omskrivning eller Tilføjelse af Personnavnene; og dog vilde det jo være ønskeligt, om vi uden Uklarhed kunde oversætte saaledes »Naar han vilde Cæsar noget, saa vilde han være kommen til ham; men vilde han ham noget, saa maatte han komme til ham.«

Lad det nu imidlertid være nok med Anførelse af Eksempler. De optagne Prøver fra Formlæren, Kasuslæren og Moduslæren strækker til. Saafremt de ikke beviser Latinens Fortræffelighed som et Dannelsesmiddel, saa kan Beviset vistnok overhovedet ikke føres. At de imidlertid i Virkeligheden er bevisende, fremgaar af følgende Raisonnement. Naar en Discipel havde to Lærere, af hvilke den ene til Stadighed førte klar og logisk Tale, medens den anden var uklar og ulogisk, af hvem vilde Disciplen vel bedst lære at tænke og tale korrekt? Svaret er givet. Men er ikke ogsaa de Forfattere, der bruges i vore Skoler, i Sandhed Lærere? Naar dette ikke kan nægtes, saa er Svaret heller ikke tvivlsomt paa det Spørgsmaal, hvilke Sprog der bedst vil være i Stand til at give de unge den baade for Tankeudviklingen og den sproglige Fremstilling og gennem disse for selve Aandskulturen saa evig vigtige logiske Klarhed. Det vil de klassiske Sprog bedst kunne, idet de som ingen andre under Oversættelsen til og fra Modersmaalet

væner Disciplene til at være opmærksomme paa Tankeforholdet, Tidsforholdet og Ordforholdet i den foreliggende Sætning. Gennem denne aandelige Gymnastik paa ypperlige Rekvisitter faar deres egen Tanke efterhaanden noget af den Klarhed, der præger de klassiske Sprog; og ligesom deres Tanker bliver mangfoldigere og bestemtere, saaledes vil ogsaa deres Fremstilling af Tanken paa Modersmaalet saavel i Tale som i Skrift blive, hvad den skal være.

Til Slutning skal her anføres nogle Udtalelser af fremragende Mænd, hvis Anskuelse om det foreliggende Emne falder sammen med den, der er fremstillet i det foregaaende.

Guvernøren for Bombays Præsidentskab Lord Harris holdt d. 5te December 1892 en Tale til Lærere og Disciple i Francis Xavier College i Bombay og ytrede sig deri bl.a. saaledes: »Freindeles ser jeg med ganske særlig Tilfredsstillelse, at Studiet af det latinske Sprog plejes her med al mulig Alvor, og jeg lykønsker hertil af en Grund, der maaske vil forekomme en eller anden underlig. Eksamenskommissærerne for Civiltjenesten (Civil Service Commissioners) i England har erklæret, at forhenværende Latinskoleelever skriver bedre Engelsk end de, der har studeret Real-fag i de højere Dannelsesanstalter. Det er bleven anerkendt, at Studiet af den latinske Grammatik, jeg ved ikke af hvilken indre Grund, bedre indprenter de sproglige Love end Grammatikundervisningen i Modersmaalet. Jeg er derfor glad over, at man her bestræber sig for at vække Interesse for Latinen.« Ganske i samme Aand talte i sin Tid Rigs-postmester v. Stephan i den tyske Rigsdag; hans Erklæring dengang gik ud paa, at Realister, der kommer i Postvæsenets Tjeneste, vel i Begyndelsen er flinkere end de, der har gaaet i Latinskole, men senere, efter at de første

Vanskeligheder er overstaaet, faar Latinerne paa Grund af deres bedre aandelige Udvikling betydelig Overtaget.*)

Hvad der saaledes viser sig at være Tilfældet i England og Tyskland, at Latinundervisningen ogsaa har sin store Betydning for det »praktiske Liv«, det har vi her hjemme ogsaa Beviser paa og Udtalelser om. Det er saaledes med stor indre Tilfredsstillelse, jeg her citerer et Par Ord af vor egen Undervisningsinspektion for de lærde Skoler. Efter »Berl. Tid.« af 12te Febr. 1897 siger Kommissionen nemlig i sin Beretning om Undervisningen i 1893—1896 ved Omtalen af de danske Stile: »De danske Stile ved alm. Forberedelseksamen staa i Almindelighed ikke højt, hverken i real eller formal Henseende. De studerende Disciple i IV. Klasse overgaa langt Realisterne i Udvikling og Modenhed.« Er dette sandt, hvor ligger saa Grunden? Den maa ligge i det, som de studerende Disciple har forud for Realisterne, i de klassiske Sprog. Naar der altsaa klages: »Vi kunne saa at sige slet ikke tænke«, saa angiver selve Skoleinspektionen et godt Middel til at lære det, nemlig Latin og Græsk. De i Kommissionens Udtalelse berørte Eksamensresultater, der er vundne ved samtlige Skoler i hele Landet og viser os Forholdene i flere Aar, er et fortræffeligt Bevis for de klassiske Sprogs Evne til at give »formal« Dannelse. Dette er en Sandhed, som man skal lade staa og som Stuart Mill engang har udtrykt i en Universitetstale med følgende Ord:

»Alene som Sprog betragtet kan intet moderne europæisk Sprog udøve saa disciplinerende en Indflydelse paa Forstanden, som det græske og det latinske, paa Grund af deres regelmæssige og kunstfulde Bygning.

*) Lignende Udtalelser af Prof. v. *Helmholtz* findes i »Verhandlungen über Fragen des höheren Unterrichts. Berlin, 4—17 December 1890«, Side 202—206, 764.

Lad os et Øjeblik tænke paa, hvad Grammatik er. Det er den mest elementære Del af Logikken, Begyndelsen til en Undersøgelse af Tænkningens Proces. Grammatikkens Grundsætninger og Regler er Midler til at bringe Sprogets Former i Overensstemmelse med de almindelige Tankeformer. Adskillelsen mellem de forskellige Ordklasser, mellem Navneordenes Kasus, Udsagnsordenes Maader og Tider og Smaaordenes Funktioner, er ikke blot en Adskillelse i Ord, men ogsaa i Tanker. Navneord og Udsagnsord udtrykker enkeltvis Genstande og Begivenheder, af hvilke mange kan opfattes med Sanserne; men de forskellige Maader, paa hvilke Navneord og Udsagnsord forbindes, udtrykker Forhold mellem Genstande og Begivenheder, hvilket kun kan opfattes af Forstanden; og hver forskellig Maade svarer til et forskelligt Forhold. Hver Sætnings Bygning giver en Lære i Logik. De forskellige Regler i Ordføjningslæren tvinger os til at skelne mellem en Sætnings Grundord og Omsagn, mellem den virkende, Virkningen og Virkningens Genstand; at give Agt paa, naar et Begreb skal indskrænke eller udfylde et andet eller blot forenes med det; hvilke Paastande der er ubetingede, hvilke der kun er betingede; om det er Meningen at udtrykke Lighed eller Modsætning, at fremføre en Række Paastande paa forbindende eller adskillende Maade; hvilke Sætningsdele der — om de end i sig er grammatisk fuldstændige — kun er Stykker eller underordnede Led af hvad der skal fremføres ved hele Sætningen. Alt sligt er den almindelige Grammatiks Emne, og de Sprog, der lærer en det bedst, er de, som har de bestemteste Regler og er forsynede med bestemte Former for det største Antal af Tankenuancer, saa at man, saafremt man undlader bestemt og skarpt at give Agt paa nogen af disse, ikke kan undgaa at gøre sig skyldig i en Sprogfejl. I denne Henseende har de klassiske Sprog

en uforlignelig Overlegenhed over ethvert moderne og over alle baade døde og levende Sprog med en Litteratur, som fortjener at blive almindelig studeret.«

Ved de sidste Ord sigter Mill til de andre overmaade vigtige Grunde, der er til at beskæftige sig med Oldsprogene, deres Betydning i stilistisk, æstetisk, verdenshistorisk og kulturhistorisk Henseende. Fra disse Synspunkter har det dog ikke været Meningen at bedømme Græskens og Latinen i denne Artikel.

L. Günther.

I.

Undervisning og Opdragelse.

1. St. Andreas Kollegiet er en Forberedelses-, Latin- og Realskole. Som Forberedelsesskole optager det Børn fra 6 Aars Alderen. I de fem første Fællesklasser er Undervisningen ens for alle Børn. Ved Udgangen af 5te Fællesklasse maa der tages Bestemmelse, om Eleven skal gaa Realvejen eller den studerende Vej. I første Tilfælde føres han gennem 5 Realklasser til Præliminæreksamen, som tages ved Universitetet, da Kollegiet ikke har Dimissionsret; i sidste Tilfælde forberedes Eleven ved et fem-, henholdsvis syvaarigt Kursus til IV. Klasses Hoved- og Studentereksamen. Begge Eksamener maa tages ved en anden eksamensberettiget Skole. Det derved forøgede Skolearbejde tvinger Disciplen til des grundigere at tilegne sig det foreskrevne Pensum. Det bemærkes, at Skolen foreløbig kun forbereder til Studentereksamen i sproglig-historisk Retning.

I de laveste Fællesklasser lægges Hovedvægten paa Dansk, Regning og en god og fast Haandskrift. I 3dje Fælleskl. begyndes der med Tysk, i 6te Fælleskl. med Fransk og Latin henholdsvis Engelsk, i I. stud. Kl. med Matematik, i II. stud. Kl. med Græsk og i II. R. Kl. med Fysik.

Da Skolens Elever er faatallige og fordelt i mange Hold og Klasser, er der Mulighed for og Lejlighed til at

skænke den enkelte Discipel større Opmærksomhed og yde den svagere særlig Hjælp.

De tyske Elever, der hidtil undervistes dels i Fællesskab med de danske, dels særskilt, vil i det følgende Skoleaar faa særskilt Undervisning i alle Fag.

Samlivet med Børn af forskellige Nationer har hidtil ikke voldt Vanskeligheder, men vist sig at være et godt Middel til at fremme den almindelige Dannelse; thi bortset fra, at Børnene paa en let Maade tilegner sig et fremmed Sprog, udvider de ogsaa deres Synskreds og skærper Iagttagelsesevnen ved et saadant Samliv.

2. St. Andreas Kollegiet er ikke blot en Undervisningsanstalt, men tillige et Hjem for en Del Disciple, hvis Opdragelse det har paataget sig. Opdragelsen ledes i kristelig Aand og gaar ud paa at skærpe og udvikle Pligtfølelsen ved Iagttagelse af en fast Dagsorden og Kollegiets Regler. Den daglige Husorden er indrettet saaledes, at Eleverne til enhver Tid er beskæftigede. Lektielæsning, Fritid, Skole, Spadsereture og Friluftsløse afveksler i Sommerhalvaaret efter følgende Timeplan:

Kl. 5⁴⁵ staar Eleverne over 12 Aar op (de yngre Elever staar op Kl. 6³⁰), derpaa Morgenbøn, en kort gudelig Læsning og Lektielæsning.

Kl. 7⁴⁵ Morgengudstjeneste (h. Messe), derpaa Kaffe og Fritid.

Kl. 9—2 Skole med to større Frikvarterer og Mellemmad.

Kl. 2 Middagsmad, Friluftsløse og 3 Gange om Ugen (Søndag, Tirsdag og Torsdag) Spadseretur; de andre Dage

Kl. 3³⁰—5 Lektielæsning.

Kl. 5 Mellemmad.

Kl. 5⁴⁵—7⁴⁵ Lektielæsning (Stilen skrives).

Kl. 7⁴⁵ Aftensmad og Aftenbøn, hvorefter de smaa gaar i Seng, medens de større endnu en Tidlang kan beskæftige sig med Morskabslæsning eller et og andet Studium efter Behag. — Om Sommeren er der ogsaa efter Aftensmaden Friluftslæge.

Kl. 9³⁰ gaar alle i Seng.

Eleverne staar under stadigt Tilsyn, baade i Fritiden og ved deres Lektielæsning. Dette Tilsyn maa ikke opfattes som en Hjælp ved Lektielæsningen, da det er Skolens bestemte Ønske, at Eleverne udfører deres Hjemmearbejde paa egen Haand, uden nogen som helst Hjælp. Kollegiets sunde og smukke Beliggenhed bidrager meget til at gøre Opholdet behageligt. Der sørges for, at Eleverne faar god og sund Kost, og at der ved Sportsøvelser, Spadsere-ture o. l. skaffes dem saa rigelig Bevægelse som muligt. I Tilfælde af Sygdom, som ikke medfører Smitte, plejes Eleverne paa selve Kollegiet af en erfaren Sygeplejer under en dygtig Huslæges Ledelse.

Drenge, som ønskes optagne i Hjemmet, skulde helst være 9—10 Aar gamle. Foruden Daabs- og Vaccinationsattest maa der indsendes for dem en Attest fra en Skolemand om Elevens Evner, Stræbsomhed og Opførsel samt en Lægeattest om, at vedkommende er fri for enhver smitsom Sygdom.

Musikundervisning gives paa Skolen selv baade i Piano og Violinspil og beregnes særskilt. — En Del Elever danner et Orkester, der indøves af en af Lærerne.

II.

Betaling, Fripladser, Legater.

1. Skolebetalingen erlægges for skolesøgende Elevers Vedkommende maanedlig forud, nemlig i Overensstemmelse med andre Skoler:

8 Kr.	for	1ste og 2den F. Kl.
10	— «	3dje og 4de «
12	— «	5te og 6te «
14	— «	I. og II. stud. Kl.
16	— «	III. og IV. «

Af to Brødre betaler den ene, af tre Brødre de to maanedlig 2 Kr. mindre. — Udmeldelse sker med fuld Maanedes Varsel. Forsømmes Skolen i længere Tid paa Grund af Sygdom, betales der for den Maaned, i hvilken Sygdommen begyndte.

2. Den aarlige Betaling for Elever, der anbringes i Internatet, er 640 Kr. som Vederlag for Undervisning, Kost, Belysning, Opvarmning, Lægehjælp og Vadsk. Dette Pensionsbeløb erlægges kvartalsvis forud. Kvartalsterminerne er: Skoleaarets Begyndelse, den 15de November, den 1ste Februar og den 15de April.

3. Den højærværdigste Hr. Biskop v. Euch raader over en Del Fripladser, der er stiftede til Bedste for katolske Skandinaver, som vil gaa den studerende Vej. Reflekterende bedes henvende sig til den højærværdigste Hr. Biskop.

4. Desuden er der stiftet et Legat under Navn af »St. Andreas Kollegiets Studenterlegat« til Hjælp for katolske Studenter ved Københavns Universitet. For at komme i Betragtning kræves der, at vedkommende har taget Studentereksamen fra St. Andreas Kollegiet med første Karakter.

III.

Karaktergivning.

For at Forældrene kan have en Maalestok og Vejledning at gaa efter ved Bedømmelsen af deres Børns Arbejde og Fremskridt, skrives der Karakterer, som meddeles Forældrene. Det maa dog bemærkes, at Kollegiet ikke har indført den daglige Karaktergivning. Vel søger Skolen at tilskynde Eleverne til at tage Forberedelsen til den enkelte Dag alvorligt ved at give Karakterer baade for Stilene og de mundtlige Præstationer i Klassen, men disse sidstes Protokollering overlades til Læreren, som derefter benytter dem til at skrive de maanedlige og halvaarlige Karakterer.

Karaktererne, der meddeles Forældrene, er da følgende:

- a) Hver Uge skrives Karakterer i Flid, Opmærksomhed, Opførsel og Orden.
- b) Hver Maaned skrives Karakterer i de enkelte Undervisningsfag.
- c) Hvert Halvaar (Februar og Juli) udstedes en Censur, som er et nøje overvejet Udtryk for vedkommende Elevs Standpunkt i de enkelte Fag i Forhold til de Krav, der maa stilles til Eleven i den respektive Klasse.

De skolesøgende Elever maa aflevere deres Karakterbøger, forsynede med Forældrenes Underskrift, hver Mandag Morgen.

Til Forstaaelse af Karaktererne bedes det erindret, at en Karakter i Undervisningsfagene ikke udtaler en Dom om Elevens Forberedelse og Flid, men om hans Præstation. En daarlig Karakter kan derfor ogsaa være Resultatet af tidligere Forsømmelighed eller af tarvelig Begavelse.

Naar Eleverne vedblivende faar gode Karakterer, kan de opnaa s. k. Anerkendelseskort, der nærmest maa opfattes

soni et ydre Bevis paa og Tilskyndelse til trofast Pligtopfyldelse. Det er derfor en Æressag at opnaa saadanne Anerkendelseskort især i Maj, sidste Maaned før Eksamen.

Ved Skoleaarets Slutning afholdes en højtidelig Præmieuddeling, som er en offentlig Anerkendelse for de bedste Præstationer i de enkelte Klasser. For at kunne komme i Betragtning ved Præmieuddelingen kræves mg i Hovedkarakter, eller ug, dersom det er et Bifag, hvori Præmien gives.

IV.

Skolens Samlinger.

1. Bogsamlingen bestaar af 3 Afdelinger; den første (c. 13000 Bind) staar kun til Lærernes Raadighed, den anden (c. 1200 Bind) er bestemt til de Elevers Brug, der bor paa Skolen, og den tredje (c. 200 Bind) benyttes udelukkende af de skolesøgende Elever. De laante Bøger maa ikke beholdes længere end to Uger.

2. Den naturhistoriske Samling. Blandt de til Forøgelse af Kollegiets naturvidenskabelige Samling i Aar nyerhvervede Genstande bør fremfor alt nævnes

a) en Sendelse fra Hr. Udstedsbestyrer H. Kursch, Fiskenæs, Grønland: nogle grønl. Fugle, tildels i Skind, tildels udmærket udstoppede i selve Grønland, Havørn, Sneugle, Strømand, Lomvie og to Ismaager; desuden Snegle, Muslinger, Medusahoveder, konserverede i Sprit.

b) Ved Køb erhvervedes: Gipsafstøbninger af Æg af uddøde Fugle, Æpyornis, Dinornis og Gejrfugle, fra W. Schlüter i Halle a/S. — fra W. Haferlandt, Charlottenburg, et Spirituspræparat, der viser Luftsækken hos Hus-

duen og to Nervepræparater af Husrotten og Vingaard-sneglen.

c) Som Foræring modtog Kollegiet endvidere en Stormmaage (fra Elev L. Larsen); Rør med Laag af Fugleed-derkop, Eucalyptusblomster, Olivengren (fra Elev D. v. Zeppelin); Isbjørnekranium (fra Kommis Vald. Larsen, Ordrup); Forben af Urokse fra en vestjysk Mose og Fossilier fra den skaanske Silurformation (fra Hr. cand. phil. V. Berling, Ordrupshøj); et større Antal Svampe, dels tørrede, dels konserverede i Formalin (samlede af Lærer P. Thissen). En venlig Tak til alle Bidragydere, nære og fjerne!

3. Den fysiske Samling, som er særdeles godt forsynet med elektriske Apparater og alt, hvad der kræves til Undervisningen i Naturlære, er i indeværende Skoleaar bleven forøget med følgende Apparater: Den optiske Skive med Tilbehør af Prof. Hartl og et Projektionsapparat med Tilbehør. Dette sidste er indrettet til almindelig Episkop- og Mikroskop-Projektion samt til Arbejder med parallelt Lys. Projektionsapparatet er en Foræring fra flere Venner, hvilke vi ogsaa paa dette Sted bringer den hjerteligste Tak for den værdifulde Gave.

Kollegiets Lærere.

I indeværende Skoleaar er Undervisningsfagene fordelte mellem Kollegiets Lærere paa følgende Maade:

- Bestyreren: Matematik (V., IV., III.), Regning (III. og II.)
- Paul Werhahn, anden Bestyrer: Historie (VI. og IV.), Latin, Græsk, Geografi (III. og II.), Religion (III. og II.).
- August Berrenberg, Præfekt: Fransk (III. tysk Hold), Fysik (VI., V., III. og II.), Gymnastik (III. Hold).
- Amandus Breitung: Religion (VI. og IV.), Latin, Græsk, (IV.), Naturhistorie (IV., 6te F. Kl., III. og II. tysk Hold).
- Frans Xav. Brinkmann: Dansk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie (4de F. Kl.), Regning (6te F. Kl.), Geografi (5te F. Kl.).
- Niels Christensen: alle Fag i 1ste og 2den F. Kl.
- Frans Xav. Esser: Matematik, Historie (II.), Dansk, Tysk, Regning.
- Fritz Evers: Religion (Sexta), Engelsk (VI. og III.), Naturhistorie (III., II., I. og 5. F. Kl. og Sexta), Musik.
- Benedikt Fels: Religion (II. tysk Hold), Fransk (IV. og II.), Tysk (III. og II.), Stenografi.
- Ludvig Günther: Dansk (III., II. og I.), Latin, Græsk (II.), Geografi (IV.), Relig. (I. og 6te F. Kl.).
- Josef Haas: Religion, Fransk, Latin, Dansk, Tysk, Historie, Geografi (6te F. Kl.), Skrivning.

Halfdan Kejser, cand. mag.: Oldnordisk (VI.),
Dansk (VI. og IV.).

Johannes Bapt. Mayrhofer: næsten alle Fag i
Sexta, desuden Tysk og Historie (III. tysk Hold).

Holger Nielsen, Løjtnant: Gymnastik (II. og I. H.).

Augustin Perger: Latin, Græsk (VI. og V.), Religion
(V. og III. tysk Hold).

Bernhard Schraub, Præfekt: Geografi, Historie, Reg-
ning (III, II. og I. tysk Hold). Sang.

Heinrich Schulte: Latin, Tysk, Historie, Geografi,
Matematik, Regning (I.), Astronomi (VI.), Matematik
(II. tysk Hold).

Johannes Svensson: Fransk (VI. og III.), Dansk
(6te F. Kl. og Sexta), Religion (5te, 4de og 3dje
F. Kl.), Tegning, Engelsk (II. og I.).

Peter Thissen: alle Fag i 3dje F. Kl.

Hermann Wiesmann, Præfekt: Religion (5te, 4de
og 3dje F. Kl.), Historie (5te F. Kl.), Engelsk
(6te F. Kl.), Tysk (II. tysk Hold).

IV. Den ugentlige

Fagene.	VI.	V.	IV.	III.			II.	
	st.	T.	st.	T.	St.	R.	T.	St.
Religion	1	2	(1)	(2)	2		2	
Dansk (Oldnord.)	4		(2)		2			(
Latin	6	7	7	7			7	
Græsk	4	5	4	5			5	
Engelsk	(3)					4		
Fransk	3	3	3	3	3			3
Tysk		3	1	(3)	1	2	3	(1
Historie	3	2	(3)	(2)	2		2	
Geografi		1	2	(1)	1		1	
Matematik		4	5	5		1	5	
Regning						2		
Fysik (Astronomi)	3	2				2		
Naturhistorie			2	2	2		(2)	
Tegning						1		
Skrivning								
Sang								
Gymnastik	2	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
Klassetimer	29	31	32	32	32	32	32	32

; Timefordeling.

I.		T.	6.		5.	4.	3.	2. og 1.		Lærer- timer.
St.	R.		St.	R.						
	2	(2)	(2)		3	(3)	3	3		22
	3	(1)	3		5	5	5	10		38
8		8	8							58
										23
	5		5							14
3			2							23
2		5	3		5	5	4			34
2		3	2		3	2	2	1		24
2		(2)	2		2	2	2	1		18
5										31
	(1)	4	5+1		5	6	6	12/2		35
										7
2		(2)	1		1	1	1			14
	(1)	(1)	2		(1)					3
	(1)	(1)	1		2	(3)	4	6		13
	(1)	(1)	(1)		1	1	(1)	(1)		3
	(2)	(2)	(2)		2	(2)	(2)	(2)		6
32	32	32	32	32	30	30	30	30	28	366

VII.

Fra Skoleaaret.

Skoleaaret 1900—1901 sluttede den 4de Juli med Præmieuddeling, hvorved følgende Elever blev hædrede: *Kristian Holstein Ledreborg* med Præmien i Opførsel, *Jakob Tannenberg* med Præmien i Flid. Præmier for Fremskridt i Undervisningsfagene blev tilkendt: *Georg Holler* i I. stud. Kl., *Valdemar Holst* i 6te F. Kl., *Jens Jensen* i 5te F. Kl., *Charles Klint* i 4de F. Kl., *Ove Larsen* i 3dje F. Kl., *Rudolf Hansen* i 2den F. Kl. og *Poul Petersen* i 1ste F. Kl. Desuden opnaede Præmier i Bifagene: *Hans Winde* i Musik, *Jens Jensen* i Tegning, *Ove Hartzow* i Stenografi, *Herman Madsen* og *Marius Mikkelsen* i Skrivning og *Paul Gregersen* i Sang.

Ved den vanlige Forestilling Fastelavns Tirsdag opførtes Rudolf Schmidts romantiske Skuespil: »Den forvandlede Konge« og en komisk Monolog: En Fløjtesolo. Forestillingen var forbunden med en lille musikalsk Underholdning paa Violin og Piano. — I Skolens Festsal har Foredrag været holdte af Hr. Pastor *Svensson* om Island og Grønland og af Hr. Pastor *Günther* om Oldtidens Athen og dets Kunstværker. Begge Foredrag gav Eleverne en udmærket Forestilling om de omtalte Genstande ved en Mængde gode Lysbilleder. — Passions søndag blev atter mindet ved Forevisning af store Lysbilleder, Deklamation og Passionsmusik.

Sporten er holdt paa Højde med de tidligere Aar, især Fodboldspillet. Skolen har i Aarets Løb haft flere regulære Fodboldkampe, deraf to med sejrrigt Udfald. Især blev der sørget for, at Eleverne tumlede sig godt paa

Legepladsen i Fritiden og øvede en eller anden Idræt. For at fremme Lysten til at lege blev der indført en ny Idræt, Hockey.

VIII.

Oversigt over de i Aarets Løb læste Pensa.

Religion.

1ste & 2den F. Kl. Knechts lille Bibelhistorie: Fortællinger fra Verdens Skabelse til Lovgivningen paa Sinaibjerg; i det ny Testament forfra til den Helligaands Nedsendelse. Hyppig Benyttelse af tilsvarende Billeder.

3dje, 4de & 5te F. Kl. Om Budene og Naademidlerne, 2det og 3dje Hovedstykke efter Deharbes lille Katekismus. Bibelhistorie: G. T. Nr. 21—28; N. T. 1—9 og 24—29 efter Dr. Knechts lille Bibelhistorie.

6te F. Kl. & I. stud. Kl. Katekismus: Om Naademidlerne indtil Sakramentalierne. Bibelhistorie: G. T. Nr. 1—29; N. T. Nr. 1—26.

II. & III. stud. & R. Kl. Katekismus: III. Hovedstykke; Bibelhistorie: N. T. Nr. 56—101.

IV. & VI. stud. Kl. Apologetik efter Dr. J. Schmitz's Ledetraad.

Deutsche Abteilungen.

I. Abteilung. Katechismus; Die Gebote. Bibl. Geschichte: Nr. 1—66.

II. Abteilung. Kathechismus: 3. Hauptstück Nr. 444—692.
Bibl. Geschichte: Nr. 54—93.

III. Abteilung: Glaubenslehre und Sittenlehre Nr. 1—396.

Dansk.

1ste F. Kl. Undervisningen ledes efter Læse-Skrivemetoden (Lydmetoden). Naar alle Lydtegn er indøvede efter skrevne Bogstaver paa Vægtavlen, benyttes Schneekloths ABC. Anskuelses-Øvelser efter særdeles stofrige Billeder; Indenad- og Udenadstavning. I andet Halvaar 3 Hjemmestile ugentlig.

2den F. Kl. Læst og tildels gentaget Schneekloths Læsebog for det andet Skoleaar; de fleste Digte lært udenad; Korlæsning; Indenad- og Udenadstavning samt Diktat efter A. Boysens Retskrivningsøvelser. Diktat 1 Gang ugentlig. 2—3 Hjemmestile ugentlig (Afskrift). Anskuelsesundervisning 1 Gang ugentlig; kort skriftlig Gengivelse.

3dje F. Kl. Schneekloths Læsebog. En Del Digte lært udenad. De vigtigste Ordklasser er indøvede; lidt Sætningslære efter Rosenstands Grammatik. 2 Hjemmestile ugentlig (Afskrift og Diktat).

4de F. Kl. Læst de 2 første Afsnit i Storps Læsebog; en Del Digte lærte udenad. Gennemgaaet Bogstavernes Inddeling, Navneord, Kendeord, Tillægsord, Talord, Bøjningsmønstre og den enkelte Sætning efter Andersens kortfattede Grammatik. 2 Hjemmestile ugentlig.

5te F. Kl. Andersens kortfattede Grammatik fuldstændigt; Ordklasserne og Sætningslæren indøvede. En Del Digte og Salmer lærte udenad. Stavelsernes Deling og Interpunktionslæren. Læst 3dje og 4de Afsnit i Storps Læsebog. 2 Hjemmestile ugentlig.

6te F. Kl. Læst Prosastykkerne, 1ste—4de Afsnit, Digtene Nr. 291—361 i Essers Læsebog. Gennemgaaet 4de Del i Rosenstands elem. Gram. og gentaget Andersens Kortf. Gram. 6 Fædrelandssange og en Del Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig.

I. stud. & R. Kl. Schneekloths Sproglære gennemgaaet indtil Sætningslæren. Læst i Essers Læsebog: Prosa Afsnittene 5, 6 og 7; Poesi Nr. 362—426. Nogle Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig.

II. stud. & R. Kl. Sammen med III. Kl.

III. stud. & R. Kl. Af Schneekloths Sproglære gentaget de første 50 Sider. Øvelse i Analyse og Ret-skrivning. Gennemgaaet den græske Gudelære efter Secher. Efter Siguard Müllers Haandbog gjordes bekendt med Prøver af Litteraturen mellem Holberg og Oehlenschläger; desuden Oplæsning af udvalgte Stykker fra nyere og nyeste Tid, deriblandt »Elverhøj«, der behandlede nøjagtigere. 3 Hjemmestile om Maaneden.

IV. stud. Kl. Litteraturhistorie som VI. stud. Kl. 3 Hjemmestile om Maaneden.

VI. stud. Kl. Litteraturhistorien 1800—1870 efter Rønning. Foruden mange mindre Forfatterprøver er der læst Oehlenschläger: Guldhornene, Axel og Valborg; Grundtvig: Vagn Aagesen; Hauch: Søstrene paa Kinnekullen; P. M. Møller: En dansk Students Eventyr; J. L. Heiberg: De Uadskillelige, Udtog

af Julespøg og Nytaarsløjer; Hertz: Sparekassen; Blicher: Skibsjournal; C. Winther: Fjeldvandring ved Badet, Nogle Træsnit; Paludan-Müller: Kain, Ungdomskilden; H. C. Andersen: En Del af Mit Livs Eventyr; Hostrup: Den Tredie; Goldschmidt: Aaron og Esther. Hjemmestil hver 2den à 3dje Uge. Gentaget hele Litteraturhistorien.

Oldnordisk: Wimmers Læsebog I. 4; II. 2—5, 7. Wimmers Formlære. Repeteret det hele Pensum.

Latin.

6te F. Kl. J. Forchhammers lat. Læsebog for Begyndere helt igennem. Det tilsvarende af Madvigs Grammatik. 2 Hjemmestile ugentlig.

I. stud. Kl. Formlæren afsluttet. Anden Del af Øvelsesbogen gennemgaaet. 2 Hjemmestile ugentlig.

II. stud. Kl. Kasuslæren med dertil svarende Oversættelser efter Øvelsesbogen (Schultz Side 153—201). Læst: Cæsar de bello Gallico I. 1—25. 2 Hjemmestile ugentlig.

III. stud. Kl. Moduslæren; en stor Del af det forudgaaende blev gentaget. Læst: Cæsar de bell. Gall. II. og V. Ovid, Metamorph. I. 1—261. — 2 Hjemmestile ugentlig af Iversens Stiløvelser Side 1—53 (med Udeladelse af nogle Stykker); flere Stile paa Skolen.

IV. stud. Kl. Repeteret Gram. efter Schultz og Madvig. Læst: Cicero in Catil. I. og III., pro Ligario, pro rege Dejotaro. Repeteret: Cæsar de bell. Gall. I. og III. Af Ovid læstes udvalgte Stykker af Metamorph., Fasti og Tristia (i det hele 900 Vers). 2 Hjemmestile ugentlig af Iversens Stiløvelser, desuden en Del Eksamensstile; flere Stile paa Skolen.

VI. stud. Kl. Læst Cicero: pro lege Manilia, pro Ligario, pro Dejotaro; Vergils Æneide I. 1—642, II., III. 1—120. Horats: Odernes 3 første Bøger i Udvalg; Brevenes anden Bog. Kursorisk af Flemmer 123 Sider. Versiøner af Henrichsen-Gertz' Op-gaver til Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Deutsche Abteilung.

Einübung der regelmässigen Formenlehre bis zu den Depo-
nentia. Übungen im Konstruieren und Übersetzen.
Vokabellernen, soweit es der Übungsstoff erfor-
derte. In der Klasse vorbereitete Übersetzungen
als Hausarbeiten.

Græsk.

II. stud. Kl. Bøjningslæren til Verber med konsonantiske
Stammer (Curtius Side 21—79). Af Schenkls
Elementarbog oversat Nr. 1—154. 1 Hjemmestil
ugentlig.

III. stud. Kl. Formlæren fra verba contracta af afsluttet og
gentaget. Af Schenkls Elementarbog gennemgaaet
Nr. 124—277 (med Udeladelse af nogle Stykker).
1 Hjemmestil ugentlig af Schenk.

IV. stud. Kl. Læst Xenophons Anabasis 1ste Bog Kap.
I., II. 1—9, IV. 6—19, V., VI., VII., VIII., IX.; 2den
Bog Kap. V. 27—42; 3dje Bog Kap. I. 1—34,
45—47, II. 1—9, 33—39. Homers Odysse IX.
(566 Vers). — Af Curtius's Grammatik repeteret
hele Formlæren, gennemgaaet Kasuslæren og det
vigtigste af Moduslæren. 1 Hjemmestil ugentlig;
flere Stile paa Skolen.

- V. stud. Kl. Af Xenophons Anabasis II. III., IV., V. i Udvalg. Homers Odysse V. 262—493; VI. 1—257; 316—331; VII. 1—53; 133—347; VIII. 62—265; 370—520. 2 Hjemmestile ugentlig.
- VI. stud. Kl. Homers Odysse: V. 1—115; 148—224; 262—493; X. 133—306; 375—540; XI. 23—224; 362—640; XII. 1—453; XIII. 1—310.

Fransk.

- 6te F. Kl. Ploetz's Elementarbog, Lektie 1—35. 1 Hjemmestil ugentlig.
- I. stud. & R. Kl. Ploetz's Elementarbog, Lektie 1—60. 1 Hjemmestil ugentlig.
- II. stud. & R. Kl. Det forrige Aars Pensum gentaget; gennemgaaet af Ploetz's Elementarbog Lektie 60—86. 1 Hjemmestil ugentlig.
- III. stud. & R. Kl. Af Jungs Grammatik Formlæren indtil § 100 (Adverb.); repeteret det forrige Aars Pensum. Læst i Jean Pios franske Læsebog de 80 første Sider. 1 Hjemmestil ugentlig.
- IV. stud. Kl. Af Jungs Grammatik §§ 1—110 (Syntaks); Læst i Jean Pios Læsebog første Afdeling Nr. 1—27, anden Afdeling Nr. 1—17. 1 Hjemmestil ugentlig.
- VI. stud. Kl. Grammatik af Euchaire Baruël, begge Bind. Læst Corneille: Pompée le Grand; Alex. Dumas: Napoleon I.; en Del udvalgte Stykker af forskellige andre Forfattere.

Deutsche Abteilung.

Die unregelmässigen Verba nach Übungsbuch u. Sprachlehre von Ploetz-Kares. Lektüre: Charles XII. I., 32 Seiten.

Engelsk.

6te F. Kl. Eibe, 100 Timer i Engelsk, 1—50 Time. 2 Hjemmestile ugentlig.

I. & II. R. Kl. Eibe, 100 Timer i Engelsk, 50—94 Time. Læst Sunbeam stories: A trap to catch a sunbeam. 3 Hjemmestile ugentlig.

III. R. Kl. & VI. stud. Kl. Rosing, Formlære. Løkke, eng. Grammatik: Syntaks. Sunbeam stories: Only og The star in the desert. Dickens: The Cricket on the Hearth, Chirp the first. Boysen, eng. Læsestykker, 2det Hæfte. Marryat: The three cutters, Chap 1—3.

III. R. Kl. alene 1 Time ugentlig. Listow, eng. Læsestykker II. Afd. Side 155—213. 2 Hjemmestile ugentlig; Versioner: Hunting the lion.

Fakultativ eng. Undervisning. Gennemgaaet Dr. Ahns Sprog-lære I. Del.

Tysk.

3dje F. Kl. Kaper og Simonsens Læsebog for de første Begyndere, forfra indtil Nr. 36. 2 Hjemmestile ugentlig.

- 4de F. Kl. Førrige Aars Pensum gentaget og indøvet. Formlæren efter Kapers Skema Side 1—18. Kaper og Simonsens Læsebog, fra 37—60. Nogle Digte lærte udenad. 2 Hjemmestile ugentlig: Oversættelser fra Tysk til Dansk.
- 5te F. Kl. Den tyske Formlære afsluttet. Oversat af Holbech og Petersens Materialier Nr. 1—15; af Kaper og Simonsens Læsebog Nr. 50—100. En Del Vers lærte udenad. 2 Hjemmestile ugentlig.
- 6te F. Kl. Kapers tyske Gram. indtil § 100. Oversat af Holbech og Petersens Materialier Side 18—32. Kaper og Simonsens Læsebog. En Del Vers lærte udenad.
- I. stud. & R. Kl. Verberne. Oversat af Holbech og Petersens Materialier Nr. 35—51 og 54—62. Bones Læsebog Side 38—50.
- II. & III. stud. & R. Kl. Gentaget af Kapers tyske Grammatik Formlæren (Kap. I.—IV.). Oversat af Bones Læsebog lyriske Digte Nr. 204—318. 1 Hjemmestil om Maaneden. — Realisterne desforuden endnu af Kaper Kap. VI. og VII.; af Bone 5te Afsnit.
- IV. stud. Kl. Hele Formlæren efter Kaper repeteret. Læst Schiller, Jungfrau v. Orleans, W. Hauff, Das Bild des Kaisers.

Deutsche Abteilungen.

- I. Abteilung. Redeteile und Glieder des einfachen Satzes. Starke und schwache Deklination und Konjugation. Rechtschreibung eingeübt in zahlreichen Diktaten.

Lesen von Gedichten und Prosastücken. Auswendiglernen und Vortragen von Gedichten. Aufsätze und schriftliche grammatische Übungen.

II. Abteilung. Grammatik: Die unregelmässigen Zeitwörter und der einfache Satz. Prosaische und poetische Lesestücke aus Bones Lesebuch erklärt und mehrere Gedichte auswendig gelernt. 1 Hausarbeit wöchentlich.

III. Abteilung. Satzlehre: Überblick über die wichtigeren der deutschen Sprache eigentümlichen grammatischen Gesetze. — Aufsatzlehre: praktische Anleitung zur Aufsatzbildung durch Übungen in der Auffindung und Gliederung des Stoffes. — Gelesen und erklärt wurden ausgewählte Gedichte von Schiller (u. a. das Lied von der Glocke) und Wilhelm Tell. In Verbindung damit Belehrungen über Poetik und Rhetorik. Auswendiglernen und Vortragen von Gedichten und Dichterstellen. Aufsätze und schriftliche grammatische Übungen.

Historie.

2den F. Kl. I. Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie gennemgaaet og tildels genfortalt indtil Kristian I.

3dje F. Kl. I. Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie fra Kristian I. indtil Kristian IX. i Udvalg.

4de F. Kl. I. Ottosens Børnenes Verdenshistorie indtil Reformationen; enkelte Personer, Sagn og Begivenheder blev fortalte udførligere.

5te F. Kl. I. Ottosens Børnenes Verdenshistorie fra Reformationen Bogen ud.

6te F. Kl. Oldtiden efter Blochs Lærebog.

- I. stud. & R. Kl. Middelalderen efter Blochs Lærebog.
 II. & III. stud. & R. Kl. Den nyeste Tid efter Blochs
 Lærebog II., Side 116 Bogen ud.
 IV. & VI. stud. Kl. Gentaget det hele fra Romernes Hi-
 storie af efter Bloch.

Deutsche Abteilungen.

- I. Abteilung. Bilder aus der vaterländischen Geschichte
 und der Geschichte des Altertums (mit Ausschluss
 der römischen).
 II. Abteilung. Geschichte des Mittelalters nach Pütz.
 III. Abteilung. Specielle brandenburgisch-preussische Ge-
 schichte von ihren Anfängen an und neuere Ge-
 schichte von 1517 an bis auf König Friedrich I.

Geografi.

- 2den F. Kl. N. C. Roms ny Geografi: Land og Vand,
 Verdens Hjørner, Landets Overflade, hele Jylland.
 3dje F. Kl. N. C. Roms ny Geografi: Danmark, Sverrig,
 Norge og Rusland.
 4de F. Kl. N. C. Roms ny Geografi: hele Evropa.
 5te F. Kl. N. C. Roms ny Geografi: Asien, Afrika, Ame-
 rika, Australien.
 6te F. Kl. P. Dahlbergs Geografi Nr. 1: Jordens Form,
 Størrelse og Befolkning. Europa indtil Mellem-
 europas Naturforhold.
 I. stud. & R. Kl. Granzow Nr. 2: Side 102—167.
 II. stud. & R. Kl. Dahlberg Nr. 1: Amerika og Australien;
 Danmark, Skandinavien og Storbritannien.
 III. stud. & R. Kl. Sammen med II. stud.

IV. stud. Kl. Gennemgaaet og gentaget hele P. Dahlbergs Geografi Nr. 1.

Deutsche Abteilungen.

- I. Abteilung. Seydlitz A: Grundbegriffe der physischen und mathematischen Erdkunde. Anleitung zum Verständnis des Globus und der Karten. Übersicht über die oro- und hydrographischen Verhältnisse Deutschlands.
- II. Abteilung. Die aussereuropäischen Erdteile nach Seydlitz A.
- III. Abteilung. Die aussereuropäischen Erdteile nach Seydlitz B.

Regning.

- 1ste F. Kl. Talkredsen 1—20. Tallenes Dannelse, Opløsning og Benævnelser; Sammenlægning og Fradragning med benævnte og ubenævnte Tal; skriftlig og mundtlig Indførelse i Talkredsen 20—100. Deling af Tallene i Tiere og Enere. Tælling indtil 100 frem og tilbage. 1 2det Hølvaar 2 Hjemmestile.
- 2den F. Kl. Sammenlægning og Fradragning ogsaa med flercifrede Tal. Hele Tabellen fremstillet og anskueliggjort paa Vægtavlen. Deling af hele Tal og med Rester. 2 Hjemmestile ugentlig.
- 3dje F. Kl. Gennemgaaet Chr. Hansens Regnebog I. Del fra Side 12—35: Tallæsning og Talskrivning; den lille og den store Tabel; Sammenlægning og Fradragning, Gangeregning og Deling i ubenævnte Tal; Sammenlægning og Fradragning i benævnte Tal. 1 Begyndelsen af hver Time tilsvarende Hovedregningsopgaver. 2 Hjemmestile ugentlig.

- 4de F. Kl. Hansen I. Del fra Side 35 Bogen ud: Gange-regning, Deling med benævnte Tal. — Hansen II. Del fra Side 1 – 12: Brøks Sammenlægning og Fradragning. Hovedregning: den store Tabel, lettere Stykker med hele Tal og Brøk. 2 Hjemmestile ugentlig.
- 5te F. Kl. Hansen II. Del fra S. 12—40: Brøks Gangeregning og Deling med hele Tal, Brøk og blandede Tal. Hovedregning: tilsvarende lettere Stykker. 2 Hjemmestile ugentlig.
- 6te F. Kl. Hansen II. Del fra Side 50 Bogen ud: Udmaaling af Flader og Legemer; det metriske System. Hansen III. Del forfra indtil Procentregning. Hovedregning efter Hansens Hovedregningsopgaver. 1 Hjemmestil ugentlig.
- I. stud. & R. Kl. Hansen III. Del: Sammensat Forhold og Procentregning. Desforuden endnu for Realister-nes Vedkommende: Udmaaling af Flader, Metal-Regning, Kæderegning og nogle Stykker af fremmede Landes Mønt, Maal og Vægt.
- II. & III. R. Kl. Areal, Volumen, Logaritmer og sammensat Rentesregning efter Hansen III. Del. 1 Hjemmestil ugentlig.

Deutsche Abteilung.

Die 4 Grundrechnungen mit ganzen Zahlen, unbenannten und benannten. Die deutschen Masse, Gewichte und Münzen nebst Übungen in der decimalen Schreibweise und den einfachsten decimalen Rechnungen. Nach Féaux.

Matematik.

- I. stud. & R. Kl. Aritmetik: de 4 Grundoperationer og Potenser med hele positive Eksponenter efter Bardeys Øvelsesbog I—X. Plangeometri: Vinkler, parallelle Linier efter Jul. Petersens Lærebog. 1 Hjemmestil ugentlig.
- II. stud. & R. Kl. Aritmetik: Potenser med negative Eksponenter. Ligninger med een og flere ubekendte (J. Petersens Aritmetik og Algebra Side 48—70). Plangeometri: Trekkanter, Cirklen, Firkannerne efter samme Forfatters Lærebog. 1 Hjemmestil ugentlig.
- III. stud. & R. Kl. Rodstørrelser, Potenser med brudne Eksponenter, imaginære Størrelser, kvadratiske Ligninger og Rækker efter Jul. Petersen. Geometri: Lighedannedhed, den retvinklede Trekant, et Punkts Potens, Cirkelperiferiens Deling og Længde efter Jul. Petersen.
- IV. stud. Kl. Aritmetik: Rækker, Logaritmer, eksponentielle Ligninger, sammensat Rentesregning og Talteorien. Geometri: Fladeindhold og Figurers Deling og Forvandling efter Jul. Petersen. Repereret hele Geometrien og Algebraen. Løst en Del Eksamensopgaver. 1 Hjemmestil ugentlig.

Deutsche Abteilung.

Algebra: Die 4 Species. Geometri: bis zur Gleichheit und Ausmessung geradliniger Figuren. Beides nach Mehler. 1 Hausarbeit wöchentlich.

Naturlære.

- II. & III. R. Kl. Mekanik efter Prytz.
 VI. stud. Kl. Astronomi: G. S. Jørgensens Lærebog helt igennem. Fysik efter Prytz.

Deutsche Abteilung.

Mechanik nach Münch, Lehrbuch der Physik, II. Teil.

Naturhistorie.

- 3dje F. Kl. Pattedyrene efter Naturhist. Lærebog af Edv. Erslev og A. Feddersen.
 4de F. Kl. Fuglene, Krybdyrene, Padderne og Fiskene efter samme Bog. Nogle Planter gennemgaaede.
 5te F. Kl. Bløddyrene, Mennesket, Mineralriget og Plante-
 riget fra 57--66 efter Naturhist. Lærebog af Erslev--Feddersen.
 6te F. Kl. Zoologi efter Lütken, Dyreriget Nr. 2; Mennesket helt. Botanik efter Warming: Plantelivet gennemgaaet; Begyndelsesgrunde af Læren om Planternes Bygning og Livsvirksomhed; tillige enkelte Plantefamilier efter Aarstiderne.
 I. stud. & R. Kl. Lütken, Dyreriget Nr. 2: Hovdyr, Fugle, Krybdyr og Padder. V. A. Poulsen, Botanik: de vigtigste Familier af de fri- og helkro-
 nede Blomsterplanter.
 II. & III. stud. R. Kl. Lütken, Dyreriget Nr. 2: Leddyrene fra Edderkopperne, og Bløddyrene. V. A. Poulsen, Botanik: Kronløse Blomsterplanter, Græsser og Kryptogamer.

IV. stud. Kl. Repeteret det hele Pensum efter Lütken, Dyreriget Nr. 2. og V. A. Poulsens Lærebog i Botanik.

Deutsche Abteilungen.

- I. Abteilung: Plüss, Leitfaden d. Naturgeschichte: Botanik, Organographie S. 223. Zoologie, 1. Teil.
- II. Abteilung: Krass & Landois, Lehrbuch der Zoologie: Der Körper des Menschen in Bau und Lebensthätigkeit; das Wichtigste über die modernen Abstammungstheorien. — Krass & Landois, Lehrbuch der Botanik: verschiedene Pflanzenfamilien nach den Jahreszeiten; das Wichtigste aus der Anatomie und Physiologie der Pflanzen.

Skrivning.

- I. Hold. Lodret Skrift efter Fr. Stemmes System. Alle store og smaa Bogstaver efter Forskrifter paa Vægtavlen; Øvelser i Sammenskrift og Taktskrivning.
- II. Hold. Øvelser i Sammenskrift og Taktskrivning samt efter Forskrifter.
- III. Hold. Lodret Skrift, Forskrifter paa Vægtavlen. Rundskrift.

Tegning.

- I. Hold. I. Carots Tegneøvelser, de første Hæfter.
- II. Hold. Den sammes Tegnebøger.
- III. Hold. Udvalgte Fortegninger og Tegning efter Genstande.

Stenografi.

Efter S. Agerholm & Chr. Christiansens Lærebog i Gabelsbergers Stenografi fakultativ Undervisning hver Søndag i 2 Hold.

Sang og Musik.

- I. Hold. Lidt Nodelæsning samt Indøvelse af Sange efter »Den danske Skoles Sangbog«.
- II. Hold. Almindelig Musikteori, Skalaer og andre Syngeøvelser. Fædrelandssange efter V. Sanne; enkelte Koraler og aandelige Sange.
- III. Hold. Nodelæsning og Tonearterne. Indøvelse af Sange efter V. Sannes Fædrelandssange.
- IV. Hold. Kirkekoret: nogle Elever øvedes i firstemmig blandet Korsang.

Gymnastik.

- I. Hold. Forberedende Øvelser, Gang- og Løbeøvelser, Øvelser med Reb, Springning, Smidighedsøvelser, Øvelser i Ringe, fælles Lege.
 - II. & III. Hold. I Vintertiden har der været afholdt Øvelser i Gymnastiksalen. Undervisningen har omfattet: Fritstaaende Øvelser; Gang og Løb; Øvelser i Ringe, Trapez, Barre og Reck; Smidighedsøvelser; Springeøvelser; Voltigering; Lege. — I Foraars-tiden, naar Vejret har tilladt det, har Gymnastik-timerne været anvendte til Idrætsøvelser i det frie, f. Eks. Springning med Stang, Længde-, Højde- og Trespring, Kasteøvelser (Spyd, Diskos og Kriketbold), Løbeøvelser.
-

IX.

Kollegiets Elever.

1901—1902.

(De med * betegnede Elever er udskrevne i Skoleaarets Løb.)

- VI. stud. Kl. Grev Christian Holstein-Ledreborg.
- V. stud. Kl. *Carl Wulf, Werl.
- IV. stud. Kl. Hjalmar Christensen, Frederiksværk.
Sv. Lomholdt-Pedersen, Fredericia.
Jakob Tannenberg, København.
- III. stud. Kl. Eggert Bonnesen, Holte.
Harald Brockdorff, Aarhus.
Gustaf Carlsen, Ordrup.
Prins Olgierd Czartoryski, Sielec.
Grev Johannes Schaffgotsch, Warmbrunn.
Walter Wewers, Meppen.
- III. R. K. Karl Andersen, Ordrup.
Paul Gregersen, Ordrup.
Ove Hartzow, København.
*Laurits Larsen, Ordrup.
- II. stud. Kl. Reginald Bigler, København.
Josef Bobolz, Berlin.
Georg Holler, København.
Ewald Kamphaus, Bochum.
*Johannes Küpper, Hørsholm.
Egon Letterhaus, Berlin.
Hermann Meyer, Osnabrück.
Adolf Müller, Ordrup.
Hugo Remer, Heinrichswalde.
Georg Timmer, Haren.

- II. R. Kl. *Anton Byvoet, Overveen.
 Nicolaus Kreiser, København.
 Paul Stock, Düsseldorf.
 *Paul Timmer, Haren.
 Walter Timmermanns, Krefeld.
 Martial Weber, København.
 Franz Wilhelm, Fritsla.
 Fritz Wilhelm, Fritsla.
- I stud. Kl. Wilhelm Brandt, Stockholm.
 Valdemar Holst, Horsens.
 *Karl Jensen, København.
 Ejnar Jeppesen, Ordrup.
 Edvard Kursch, Grønland.
 Ditlef v. Zepelin, Ordrup.
-
- Grev Dobieslaw Kwilecki, Kwilcz.
 Clemens Sommer, Lübeck.
 Friherre Friederich v. Steinaecker, Berlin.
- I. R. Kl. William Buck-Friis, København.
 Ernst Larsen, Ordrup.
 Valdemar Larsen, Ordrup.
 Johannes Olsen, Ordrup.
 Johannes Timmermanns, Krefeld.
 *Josef Türke, Ohlau.
 Camillo Weigand, Gentofte.
- 6te Fl. Kl. Percy Bigler, København.
 Ludvig Dünnwald, Silkeborg.
 Frederik Gunnarsson, Reykjavik.
 Thorvald Hansen, Horsens.
 Jens Jensen, Helsingør.
 Bengt Lindskog, Kristiania.
 *Haagen Mathiesen, Gentofte.

- 6te F. Kl. Marius Mikkelsen, Ordrup.
 John Philip, København.
 Karl Plum, Ordrup.
-
- Axel Lerche-Jørgensen, København.
 Peter Nielsen, Ordrup.
 Jacques Nielsen, København.
 *Holger Olsen, Ordrup.
 Frederik Stark, Aarhus.
-
- Sexta. Max Cuypers, Dresden *N.*
 Wilhelm Holzapfel, Hørsholm.
 Leo Hüdepohl, Ankum.
 Josef Jasper, Swinemünde.
 Johannes Kiedrowski, Dirschau.
 Walter Klagges, Fridafors.
 Franz Wachholz, Steinkrug.
-
- 5te F. Kl. Ib Bille-Hansen, Ordrup.
 Nikolaus Bille-Hansen, Ordrup.
 Kaj Christiansen, København.
 Kaj Crone, Ordrup.
 Albert Hald, Struer.
 Alfred Hansen, København.
 Valdemar Hansen, Ordrup.
 Svend Jahnsen, Ordrup.
 Johannes Jensen, København.
 *Albert Jørgensen, Ordrup.
 Jørgen Jørgensen, Ordrup.
 Charles Klint, Ringsted.
 Klas Lindskog, Kristiania.
 Herman Madsen, Ordrup.
 Adolf Mortensen, Ordrup.
 Peter Ottosen, Ordrup.
 Herman Petersen, Ordrup.

- 5te F. Kl. Edmund Rasmussen, Ordrup.
 Knud Sigvartsen, Ordrup.
 *Valdemar Willems, Ordrup.
- 4de F. Kl. Kaj Andersen, Hinnerup.
 *Svend Aage Andersen, Vedbæk.
 Karl Bantz, Ordrup.
 Louis Carlé, Ordrup.
 James Christensen, Frederiksværk.
 Emil Jensen, Ordrup.
 Ove Larsen, Ordrup.
 Ludvig Mariboe, København.
 Ove Petersen, Ordrup
 Niels Peter Thorlin, Ordrup.
 Sigismund Vogel, Charlottenlund.
 Vilhelm Willems, Ordrup.
- 3dje F. Kl. Frode Andersen, Hinnerup.
 Valdemar Bech-Hansen, Ordrup.
 Kaj Buntzen, Ordrup.
 Harald Christensen, Ordrup
 Kenno Dahlerup, Ordrup.
 *Andreas Gloggeniesser, Hellerup.
 Rudolf Hansen, Ordrup.
 Knud Jahnsen, Ordrup.
 Iver Jensen, Ordrup.
 Karl Jørgensen, Ordrup.
 Edmund Junker, Ordrup.
 Philip Klinken, Kinna.
 *Oskar Knudsen, Ordrup.
 Johannes Petersen, København.
 Leo Petersen, Ordrup.
 Hugo Sommer, Ordrup.
 Heinrich Wilhelm, Fritsla.
 Albert West, Ordrup.

- 2den F. Kl. Harry Crone, Ordrup.
*Volmer Hansen, Ordrup.
Johann Laurits Larsen, Ordrup.
*Hans Peter Nielsen, Ordrup.
Paul Chr. Petersen, Hellerup.
Vilhelm Petersen, Ordrup.
Vilhelm Schiøtt, Ordrup.
Raymond Weber, København.
John Oskar Wilhelm, Fritsla.
- 1ste F. Kl. Axel Andersen, Ordrup.
Elert Holm, Ordrup.
Hans Königsberg, Ordrup.
Georg Ottosen, Ordrup.
Kaj Ovesen, Aarhus.
Bror Steglich, Charlottenlund.
Olaf S. Stenersen, Ordrup.

Elevernes samlede Tal 136.

Elevernes Antal ved Skoleaarets Slutning 120.

X.

Bogfortegnelse for næste Skoleaar.

- 1ste F. Kl. Sidste Udgave af Schneekloths ABC-bog for det første Skoleaar (nyeste Retskrivning, lodret Skrift).
- 2den F. Kl. Knecht, lille Bibelhistorie. Schneekloth, dansk Læsebog for det andet Skoleaar. Boysen, Retskrivningsøvelser. Ottosen, Børnenes Fædrelandshistorie. N. C. Rom, ny Geografi. Larsen, Regnebog I. Hæfte. Den danske Skoles Sangbog.
- 3dje F. Kl. Knecht, lille Bibelhistorie. Deharbe, lille Katekismus. Boysen, Retskrivningsøvelser. Schneekloth, dansk Læsebog for det tredje Skoleaar. Kaper og Simonsen, tysk Læsebog for Begyndere. Ottosen, Børnenes Fædrelandshistorie. Rom, ny Geografi. Hansen, Regnebog I. Den danske Skoles Sangbog.
- 4de F. Kl. Knecht, lille Bibelhistorie. Deharbe, lille Katekismus. Storp, dansk Læsebog II. Rosenstand, elementær Grammatik. Andersen, dansk Sproglære Nr. 3. Kaper og Simonsen, tysk Læsebog for Begyndere. Kaper, Skema til den tyske Formlære. Ottosen, Børnenes Verdenshistorie. Rom, ny Geografi. Poulsen, lille Plantelære. Erslev-Feddersen, naturhistorisk Lærebog. Hansen, Regnebog I. og II. Den danske Skoles Sangbog.
- 5te F. Kl. Knecht, lille Bibelhistorie. Deharbe, lille Katekismus. Storp, dansk Læsebog II. Rosenstand, elementær Grammatik. Andersen, dansk Sproglære Nr. 3. Kaper og Simonsen, tysk Læsebog for Begyndere. Kaper, Skema. Holbech og Petersen, Materialier. Ottosen, Børnenes Verdenshistorie.

Rom, ny Geografi. Rom, Atlas Nr. 4. Poulsen, lille Plantelære. Erslev-Feddersen, naturhistorisk Lærebog. Hansen, Regnebog II. Sanne, Fædrelandssange.

6te F. Kl. Schuster, Bibelhistorie. Deharbe, store Katekismus. Esser, dansk Læsebog. Rosenstand, elementær Grammatik. Schneekloth, dansk Sproglære. Kaper og Simonsen, tysk Læsebog for Begyndere. Kaper, tysk Grammatik. Holbech og Petersen, Materialier. Ploetz, fransk Elementarbog. Bloch, Historie I. Dahlberg, Geografi I. Rom, Atlas Nr. 4. Lütken, Dyreriget. Warming, Botanik. Hansen, Regnebog II. og III. Sanne, Fædrelandssange. — Latin: Madvig, lat. Grammatik. Forchhammer, lat. Læsebog. — Eng.: Eibe, 100 Timer i Engelsk.

I. stud. og R. Kl. Schuster, Bibelhistorie. Deharbe, Katekismus. Esser, dansk Læsebog. Schneekloth, dansk Sproglære. Bone, tysk Læsebog. Kaper, tysk Grammatik. Et tysk Leksikon. Holbech og Petersen, Materialier. Ploetz, fransk Elementarbog. Bloch, Historie I. Dahlberg, Geografi I. Rom, Atlas Nr. 4. Lütken, Dyreriget. Warming, Botanik. Hansen, Regnebog III. Petersen, Aritmetik I. og Plangeometri. Sanne, Fædrelandssange. — Stud.: Madvig, lat. Grammatik. Haas, lat. Elementarbog. Nepos (Teubner). Et lat. Leksikon. — Real.: Eibe, 100 Timer i Engelsk.

II. stud. og R. Kl. Schuster, Bibelhistorie. Deharbe, Katekismus. Esser, dansk Læsebog. Schneekloth, dansk Sproglære. Bone, tysk Læsebog. Kaper, tysk Grammatik. Holbech og Petersen, Materialier. Et tysk Leksikon. Ploetz, Fransk Elementarbog. Bloch, Historie II. Dahlberg, Geografi I. Rom,

Atlas Nr. 4, Lütken, Dyreriget. Poulsen, Botanik. Petersen, Aritmetik I og Plangeometri. — Stud.: Schultz, lat. Grammatik. Iversen, Stiløvelser. Nepos. Cæsar, Bell. gall. (Teubner). Et lat. Leksikon. Curtius, græsk Grammatik. Schenkl, græsk Øvelsesbog. — Real.: Sunbeam Stories. Et eng. Leksikon. Weisz, Fysik. Hansen, Regnebog III. Larsen, Logaritmetabel.

III. stud. og R. Kl. Schuster Bibelhistorie. Deharbe, Katekismus. Sigurd Müller, Haandbog i dansk Literaturhistorie. Schneekloth, dansk Sproglære. Bone, tysk Læsebog. Holbech og Petersen, Materialier. Kaper, tysk Grammatik. Et tysk Leksikon. Jung, fransk Grammatik og franske Stiløvelser. Pio, fransk Læsebog. Et fransk Leksikon. Bloch, Historie II. Dahlberg, Geografi I. Rom, Atlas Nr. 4. Lütken, Dyreriget. Poulsen, Botanik. Petersen, Aritmetik I, II, III og Plangeometri. — Stud.: Schultz, lat. Grammatik. Iversen, Stiløvelser. Cæsar, Bell gall. (Teubner). Ovid, Metamorph. (Bone). Et lat. Leksikon. Curtius, græsk Grammatik. Schenkl, græsk Øvelsesbog. Schenkl, Chrestomathie. — Real.: Løkke, eng. Grammatik. Sunbeam Stories. Boyesen, eng. Digte. Listow, Stiløvelser Nr. 2. Et eng. Leksikon. Prytz, Naturlære. Hansen, Regnebog III. Lomholt, Eksamensopgaver. Larsen, Logaritmetabel.

V. stud. og R. Kl. Schmitz, lille Apologetik. Sigurd Müller, Haandbog. Schneekloth, dansk Sproglære, Kaper, tysk Grammatik. Et tysk Leksikon. (De tyske Forfattere vil senere blive angivne.) Jung, fransk Grammatik og franske Stiløvelser. Pio, fransk Læsebog. Et fransk Leksikon. Bloch, Historie I

og II. Dahlberg, Geografi I. Rom, Atlas Nr. 4. Lütken, Dyreriget. Poulsen, Botanik. Petersen, Aritmetik I, II, III og Plangeometri. Larsen, Logaritmetabel. Lomholt, Eksamensopgaver. — Stud.: Cæsar. Bell. gall. (Teubner). Ovid, Metamorph. (Bone). (De andre latinske Forfattere vil senere blive angivne.) Et lat. Leksikon. Curtius, græsk Grammatik. Schenkl, græsk Øvelsesbog. Schenkl, Chrestomathie. Homer, Odysse (Teubner). Et græsk Leksikon. — Real.: Løkke, eng. Grammatik. Sunbeam Stories. Boysen, eng. Digte Listow, Stiløvelser Nr. 2. Et eng. Leksikon. Prytz Naturlære.

XI.

Forskellige Meddelelser.

1. Med Hensyn til smitsomme Sygdomme gælder paa Kollegiet de samme Regler, som er vedtagne af de højere Privatskoler i København. Især gøres opmærksom paa, at en Elev, i hvis Hjem der har været en eller anden smitsom Sygdom, ikke maa vende tilbage til Skolen, førend Lægen har attesteret, at dette kan ske uden Fare.

2. Da det er af stor Betydning baade for Opdragelsen og for Undervisningen, at Skolearbejdet gaar sin jævne stadige Gang uden Afbrydelser, bør Forældrene saa vidt muligt ikke fordre deres Børn fritagne uden skellig Grund. Naar en Elev ved Sygdom eller af anden Grund er forhindret i at komme i Skole, bør Grunden til Udeblivelsen hurtigst muligt meddeles Skolen.

3. Ferierne i næste Skoleaar er fastsat saaledes: Sommerferie fra 3dje Juli til 27de August — Juleferie fra 24de December til 2den Januar — Paaskeferie fra 8de April til 15de April — Pinseferie fra 30te Maj til 2den Juni. Andre Ferier har Skolen ikke. Enkelte Fridage bliver meddelt i Skoleaarets Løb.

4. Skolens aarlige Eksaminer afholdes i Dagene den 24de Juni til 2den Juli. Disciplene i de 3 laveste Klasser overhøres i Fællesskab, alle andre overhøres enkeltvis. Torsdag den 3dje Juli Kl. 10 Skoleaarets Afslutning med Præmieuddeling og en Højtidelighed i Kirken, hvortil Elevernes Forældre og Kollegiets Venner venligst indbydes.

5. Det ny Skoleaar begynder Torsdag den 28de

August Kl. 9. med Indledningstale i Kirken. Ny Elever bedes indmeldte inden Midten af August Maaned. Bestyreren eller hans Stedfortræder træffes hver Dag paa Kollegiet, bedst om Formiddagen indtil Kl. 1.

Jos. Droste, Bestyrer.

St. Andreas Kollegiet, den 1ste Juni 1902.

